

LEKCJA 3

CHRYSTUS – WIDZIALNY OBRAZ NIEWIDZIALNEGO BOGA

“Toż to żywy obraz ojca!” Czy słyszeliście takie słowa wypowiedane pod adresem chłopca? Czasami zadajemy sobie pytanie: – Na czym polega lub podobieństwo? Jeśli jest to zewnętrzne podobieństwo, to łatwo je dojrzeć, ale czasem podobieństwo nie jest tak oczywiste. Mogą, na przykład, być do siebie podobni w działaniu, sposobie myślenia lub osobowości. Patrząc na dziecko możesz pod wieloma względami powiedzieć, jaki jest jego ojciec.

Jezus przyszedł na świat, by pokazać nam, jaki jest Bóg Ojciec. On jest widzialnym wyobrażeniem Ojca, który jest niewidzialny. Jezus jest ucieleśnieniem osobowych i moralnych cech Boga. Przez cud wcielenia przyjął naturę i kształt człowieka. Czyniąc to dał wyraz cechom Boga i obwieścił te cechy człowiekowi. Jezus powiedział: *“Kto mnie widział, widział Ojca”* (J 14,9).

W lekcji 3, rozważymy doktryny dotyczące Jezusa Chrystusa, który jest *“odblaskiem chwały i odbiciem jego [Boga] istoty”* (Hbr 1,3). Zastanawiając się nad życiem Jezusa na ziemi i w jaki sposób był odbiciem Ojca, możemy się szczerze modlić, abyśmy w taki sposób odzwierciedlali piękno Syna Bożego dla innych ludzi.

Plan lekcji

Człowieczeństwo Chrystusa

Bóstwo Chrystusa

Jedność bóstwa i człowieczeństwa w Chrystusie

Dziewięć Chrystusa

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinniśmy umieć:

- Podać biblijne dowody bóstwa i człowieczeństwa Chrystusa.
- Omówić naturę i cel wcielania.
- Wymienić dzieła Chrystusa i podać ich znaczenie.
- Bardziej kochać Chrystusa dzięki lepszemu poznaniu Go.

Czynności lecyjne

1. Przerób treść lekcji według schematu podanego w lekcjach 1. i 2.
2. Napisz swoje odpowiedzi na pytania nauczające zanim sprawdzisz odpowiedzi na końcu lekcji. Powtórz materiał obejmujący pytania, na które odpowiedziałeś źle. A potem odpowiedz na pytania kontrolne i sprawdź odpowiedzi.

Słowa kluczowe

bóstwo	oredownik	śmiertelny
człowieczeństwo	podległy	wcielenie
kara	pojednanie	wniebowstąpienie
nadprzyrodzony	pośrednik	wywyższenie
nadzwyczajny	przodkowie	zastępczy
odkupienie	rodowód	

Treść lekcji

CZŁOWIECZEŃSTWO CHRYSTUSA

Cel 1. Połącz dowody na człowieczeństwo Chrystusa z ich definicjami.

Najważniejszym z elementów chrześcijańskiego wyznania wiary jest niewątpliwie fakt *wcielenia* naszego Pana, Jezusa Chrystusa. *Wcielenie* mówi o zjednoczeniu bóstwa i człowieczeństwa w Jezusie Chrystusie – odwieczny Syn Boży stał się człowiekiem, aby zbawić nas. Tak jednoznacznie naucza Pismo Święte. Kiedy Boży Syn stał się “ciałem”, Bóg zadziałał w zupełnie nowy sposób. Jezus został poczęty z mocy Ducha Świętego w Dziewicy Marii. W tym wyjątkowym, twórczym akcie Bóg przerwał łańcuch ludzkich pokoleń i wprowadził na świat istotę nadprzyrodzoną.

Tajemnica otaczająca to cudowne wydarzenie nieco się zmniejsza, gdy uświadomimy sobie, że była to część nowego działania Boga. Syn Boży przyszedł, aby wybawić człowieka – stworzenie z krwi i kości, stając się ciałem. Razem z wcieleniem Bóg uruchomił swój plan odkupienia: “Lecz gdy nadeszło wypełnienie czasu, zesłał Bóg Syna swego, który się narodził z niewiasty” (Gal 4,4). Nie miał innej możliwości, by osiągnąć swój zbawczy cel.

Wcielanie było zatem punktem zwrotnym dla grzesznego człowieka, umożliwiło bowiem pojednanie człowieka z Bogiem. Skoro człowieczeństwo Jezusa posiada takie znaczenie w Bożym planie zbawienia, musimy rozwiązać niektóre dowody na Jego człowieczeństwo. Należą do nich: ludzki rodowód Chrystusa, rozwój, wygląd, ludzkie ograniczenia i ludzkie muona.

Rodowód Jezusa i Jego dzieciństwo

Dwaj autorzy ewangelii: Mateusz i Łukasz, przedstawiają ludzki rodowód Chrystusa. Mateusz prezentuje Jego ród wstecz aż do Dawida, a nawet dalej – do patriarchy Abrahama (Mt 1, 1–17). Chciał przez to osiągnąć dwa cele:

1. Udowodnić, że Jezus pochodził z rodu Dawida i dlatego był dziedzicem tronu Izraela. Inaczej żaden Żyd nie przyjąłby Go jako króla albo Mesjasza.

2. Udowodnić, że Jezus jako nasienie Abrahama, był dzieckiem obietnicy, przez którego wszystkie narody ziemi miały otrzymać błogosławieństwo (patrz 1 Moj 22, 17–18).

Łukasz przedstawia rodowód Jezusa aż do Adama, pierwszego człowieka (Łk 3, 23–38). Podstawowym celem Mateusza i Łukasza było podkreślenie faktu człowieczeństwa Jezusa – narodził się z niewiasty (Gal 4, 4).

Mówiąc o ludzkim rodowodzie Jezusa, musimy jednak wyraźnie podkreślić, że nie miał On naturalnego ziemskiego ojca. Jego narodzenie było inne niż wszystkie inne narodziny. Łukasz odnotowuje scenę, w której anioł powiedział Marii, że niedługo pocznie. Maria zareagowała natychmiast: „Jak to się stanie, skoro nie znam męża?” (Łk 1, 34). Odpowiadając na jej pytanie dotycząc cudownego narodzenia Jezusa, które przedstawiało pozornie niemożliwą do rozwiązania sytuację, anioł przypomniał Marii, że „w Boga żadna rzecz nie jest niemożliwa” (w. 37). Narodzenie Jezusa było cudem, a jednocześnie były to naturalne narodziny.

Jezus rozwijał się fizycznie i umysłowo zgodnie z naturalnymi prawami rozwoju człowieka. Jego wzrastanie i wychowywanie się jako zwykłego członka społeczności w Nazarecie zostało przypomniane przez mieszkańców tego miasta (Mt 13, 55). Łukasz pisze, że dziecię Jezus „rosło i nabierało sił, było pełne mądrości, i łaska Boża była nad nim” (Łk 2, 40). Wiemy, że swojego rozwoju umysłowego nie zawdzięczał nauce w szkołach (J 7, 15). Jego rozwój umysłowy był raczej wynikiem wychowania, jakie otrzymał od pobożnych rodziców, regularnego uczęszczania do synagogi (Łk 4, 16), odwiedzania w świątyni (Łk 2, 41), wernego studiowania i stosowania Pisma Świętego i modlitwy (Mk 1, 35; J 4, 32–34).

1 Przeczytaj Lk 2,52. Wiersz ten sugeruje, że Jezus rozwijał się:

a umysłowo,	c fizycznie.
b duchowo,	d społecznie.

Ludzki wygląd i ograniczenia

Wszystkie dowody wskazują na to, że wygląd Jezusa nie różnił się od wyglądu innych ludzi. Właściwie wyglądał tak zwyczajnie, że gdy stwierdził, iż jest jedno z Ojcem, słuchacze bardzo się zezłościли. Odpowiedzieli gniewnie, że jest człowiekiem i dlatego nie ma prawa czynić się Bogiem (J 10,33).

Kiedy gubernator rzymski, Płat, przedstawił Jezusa Żydom przed ogłoszeniem wyroku, powiedział: "*Oto człowiek*" (J 19,5). Gdy Jezus stał skazany przed rzymskim sędzią, nikt nie kwestionował Jego człowieczeństwa. Apostoł Paweł świadczył później, że Chrystus Jezus był "*z postawy człowiekiem*" (Flp 2,7).

Żaden z towarzyszy Jezusa nigdy nie wątpił w to, że Jezus jest człowiekiem. Często natomiast odnosili wrażenie, że jest niezwykłym człowiekiem: "*Kim więc jest Ten, że i wiatr, i morze są mu posłuszne?*" (Mk 4,41).

Gdy Jezus przyjął postać człowieka, dobrowolnie poddał się też ludzkim ograniczeniom. W rezultacie bywał zmęczony (J 4,6), głodny (Mk 11,12) i spragniony (J 19,29). Przechodził przez pokusy (Mt 4,1-11) i był posiłony w modlitwie przez Ojca (Lk 22,42-44). Doświadczal także bólu (Jp 4,1) i zaznał śmierci (1 Kor 15,3). Był to największy dowód ograniczeń, jakie nałożyło na Niego Jego człowieczeństwo.

Ludzkie imiona

Także imiona nadawane Jezusowi wskazują na Jego człowieczeństwo. Gdy anioł powiedział Józefowi o mającym się urodzić dziecku, polecił Józefowi nazwać je *Jezus*, co jest grecką formą starotestamentowego imienia *Jozue* (Mt 1,21), co znaczy "*Jahwe-Zbawiciel*". Był także nazywany "*synem Dawida*" i "*synem Abrahama*" (Mt 1,1). Ale określenie, pod którym najczęściej spotykamy Go w Piśmie Świętym i które zdawał się najbardziej lubić – "*Syn Człowieczy*" – najwyraźniej świadczy o Jego człowieczeństwie. Jezus używał Go mówiąc o sobie (Mt 26,64-65). Zwróćmy jednak uwagę na to, że Jezus nie twierdził, że jest jednym z wielu synów ludzkich, ale tym jedynym Synem Człowieczym [w jęz. greckim występuje przedimek określony – przyp. tłum.]. Termin ten świadczy nie tylko o tym, że jest człowiekiem, ale także, że reprezentuje całą ludzkość.

2 Przeczytaj Łk 2,40-51; 8,19-21 i J 7,1-8. W oparciu o te fragmenty Pisma Świętego zakresł zdania, które są prawdziwe:

- a Jezus przeszedł w dzieciństwie przez normalny proces wzrostu i rozwoju, rozwijając się fizycznie, umysłowo i duchowo.
- b Jezus podporządkowany był w dzieciństwie swoim rodzicom, chociaż objawiał niezwykle cechy.
- c Kiedy dwunastoletni Jezus znalazł się w centrum publicznej uwagi, podczas swego nauczania, rodzina w pełni zrozumiała Jego misję i nie próbowała Mu przeszkadzać.
- d Bracia Jezusa zostali przekonani przez Jego wielkie dzieła, że był On kimś więcej niż tylko zwykłym człowiekiem i zaprobowali Jego publiczną służbę.

3 Połącz dowody człowieczeństwa Jezusa (po prawej) z ich określeniami (po lewej).

... a Jezus doświadczał zmęczenia, głodu, pragnienia, bólu, a w końcu – śmierci.	1. Ludzki rodowód.
... b Jezus został nazwany grecką formą starotestamentowego imienia Jozue, jak również innymi określeniami.	2. Ludzki rozwój.
... c Autorzy biblijni przedstawiają Jego rodowód aż od Adama, Abrahama i Dawida.	3. Wygląd człowieka.
... d Rzymski gubernator, który wydał wyrok na Jezusa określił go słowami: "Oto człowiek" (J 19,5).	4. Ludzkie ograniczenia.
... e Jezus rozwijał się umysłowo, fizycznie, duchowo i społecznie.	5. Ludzkie imiona.

BÓSTWO CHRYSTUSA

Cel 2. *Wybierz zdania potwierdzające bóstwo Chrystusa.*

Zbadaliśmy biblijne dowody na człowieczeństwo Chrystusa i stwierdziliśmy, że są to dowody przekonujące. Teraz rozważymy biblijne dowody dotyczące bóstwa Chrystusa i wagę tego aspektu Jego Istoty.

Prawa należne Bogu

Najpierw zastanowimy się nad dowodami bóstwa Chrystusa, które wiążą się z faktem, że *korzystał z praw przysługujących jedynie Bogu*. Prawa Boże to: *przyjmowanie ludzkiej czci, przebaczenie grzechów, wzbudzanie z martwych i prawo do sądownictwa*.

Ponieważ Bóg w Dekalogu (2Moj 20,3–5) zabronił człowiekowi czcić innych bogów, byłoby to bluźnierstwo, gdyby Jezus nie był rzeczywiście Bogiem, (*Bluźnierstwo* to ułbanie Bogu albo nieprawdziwe utrzymywanie, że jest się istotą boską.) Kuszony przez diabła Jezus potwierdził przykazanie nakazujące oddawanie czei Panu i służenie tylko Jemu (Mt 4,10). A jednak rościł sobie prawo do ludzkiej czei.

Biblia przedstawia nam, że w swojej niewiedzy ludzie próbowali oddawać cześć apostołom, a wtedy oni stanowczo odmówili przyjęcia aktu czei (Dz 10,25–26; 14,11–18). Nawet święci aniołowie odmawiają przyjęcia czei niewłaściwie do nich skierowanej (Obj 19,10; 22,8–9). Jezus przyjmował cześć jako należny Mu przywilej. Jezus stwierdził, że oddawanie Mu czei jest obowiązkiem wszystkich ludzi (J 5,23).

Po drugie, widzimy, że Jezus korzystał z prawa przebaczenia grzechów, prawa zarezerwowanego tylko dla Boga (Mk 2,7). Jezus nie wahał się skorzystać z tego prawa, mimo że nie podobało się to Jego przeciwnikom (Mt 9,2–6).

Jezus korzystał także z prawa dawania życia (J 5,21; 10,10). Jezus przywrócił do życia przynajmniej trzy osoby (Lk 7,11–17; 8,40–56; J 11,1–44). W przyszłości wszyscy umarli zostaną przywrócenii do życia na Jego pólężne Słowo (J 5,21–30). Obdarzanie życiem nie leży w mocy zwykłego człowieka.

Czwarty przykład posługiwania się przez Jezusa prawami boskimi, to Jego prawo do sądenia: *“Bo i Ojciec nikogo nie sądzi, lecz wszelki sąd przekazał Synowi”* (J 5,22). Podane niżej fragmenty Pisma Świętego podają szerszy zasięg Jego prawa do sądu: Mt 25,34–46; Dz 10,42; 17,31; 2Kor 5,10.

Jezus bez wahania korzystał z tych i innych praw. Gdyby czynił to nie będąc Bogiem, byłoby to bluźnierstwo i zarozumiałość.

4 Wypisz z pamięci rzeczy, które czynił Jezus będąc na ziemi, a które świadczą o tym, że korzystał z Bożych praw. Odpowiedź zapisz w zeszytce.

Boży charakter

Cel 3. Wypisz moralne i osobowe przymioty określające Jezusa jako Boga.

Przymioty moralne

Jezus zadziwiał ludzi swoim charakterem. Zastanawiali się nad Jego postępowaniem i zachowaniem w różnych sytuacjach. Jego reakcje świadczyły o tym, że jest inny. Jezus posiadał te same moralne i osobowe atrybuty, co Bóg Ojciec.

Jezus prowadził życie tak wyjątkowej świętości, że jeden z najbliższych Mu ludzi powiedział, że "On grzechu nie popełnił ani nie znaleźiono zdrady w ustach jego" (1P 2,22). Jego wrogowie nie mogli udowodnić Mu grzechu, ponieważ był bez grzechu (J 8,46). Żadna istota ludzka nie jest w stanie prowadzić takiego życia, ale Jezus był kimś więcej niż istotą ludzką.

Także miłość wyróżniała Jezusa spośród zwykłych ludzi. On okazywał swoją miłość ludziom z różnych sfer społeczeństwa i prowadzących różne życie (Łk 19,10; Mt 11,19; Mk 10,17-22). Jezus modlił się zarówno o swoich uczniów jak i o przeciwników (J 17,9,20; Łk 23,34). Doskonałość Jego miłości świadczyła o tym, że był Synem Bożym.

Jezus okazywał miłość w wieloraki sposób. Okazywał prawdziwą pokorę i łagodność. Rozpoczynając publiczną służbę, kierował się pragnieniem służenia (Mt 20,28). Jako Mistrz i Nauczyciel okazał prawdziwe znaczenie służenia umywając nogi uczniom (J 13,14). Łagodnie postępował z grzesznikami (Łk 7,37-39, 44-50), wątpiącymi (J 20,29) i tymi, którzy Go opuścili (Łk 22,61; J 21-15-23). W miłości realizował zasady, których sam nauczał. Żadna istota ludzka nie prowadziła życia tak wypełnionego miłością.

Jego miłość najlepiej uzewnętrzniała się w Jego miłości do Boga Ojca. Na swoim własnym przykładzie ukazywał, że tajemnica skutecznego życia duchowego leży w bliskiej więzi z Bogiem. Żadna zwykła istota ludzka nie mogła modlić się tak jak On. On modlił się intensywnie (Łk 22,39-44), regularnie i długo. Czasem modlił się przez całą noc, Czasami wstawał wcześniej rano, by się modlić (Mk 1,35). Zostawił nam doskonały wzór pielęgnowania i rozwijania życia duchowego (1P 2,21).

Żadna z osób bliskich Jezusowi nie wątpiła w Jego człowieczeństwo. Nikt też nie był w stanie porównać Jego doskonałości z ludzkimi wysiłkami. Jezus, doskonały przykład świętości i miłości to, mówiąc słowami Piotra, "Chrystus, Syn Boga Żywego" (Mt 16,16).

5 Napisz w zeszycie, w jaki sposób Jezus okazywał swoją świętość i miłość.

Atrybuty osobowe

Paweł stwierdza, że Jezus Chrystus jest mocą i mądrością Bożą (1 Kor 1,24) oraz że upodobało się Bogu, aby w Jego Synu zamieszkała Jego pełnia (Kol 1,19; 2,9). Mateusz kończy swoją ewangelię następującymi słowami Jezusa: "Dana mi jest wszelka moc (panowania) na niebie i na ziemi" (Mt 28,18). Te fragmenty Słowa Bożego ujawniają, że Jezus, druga Osoba Trójcy, jest wszechmocny. Wszys-

cy aniołowie, zwierchności) i moce wszechświata podlegają Jego mocy i władzy (1P 3,22).

Biblia naucza także, że Jezus jest wszechobecny. Paweł pisze, że Bóg umieścił wszystko pod Jego nogami, a Syn „wszystko we wszystkim wypełnia” (Ef 1,22–23). Jaką zachętą jest dla nas Jego obietnica, że będzie z nami tam, gdzie nawet kilka osób spotka się – by go wielbić (Mt 18,20). Nawet jeśli czasami nie odczuwamy Jego obecności, możemy być pewni, że On zawsze jest z nami!

Jezus Chrystus jest także *wszechwiedzący* (J 2,24–25; 16,30; 21,17). Paweł pisze o tajemnicy Bożej, którą jest *Chrystus*, „w którym są ukryte wszystkie skarby mądrości i poznania” (Kol 2,2–3). On wiedział o grzesznym zyciu Samarytanki (J 4), znał myśli faryzeuszy (Łk 6,8), wiedział kiedy i jak opuści ten świat (J 12,33; 13,1), wiedział, jaki będzie koniec obecnego wieku (Mt 24 i 25; Mk 13; Łk 21).

Niektóre fragmenty Pisma Świętego zachęcają do bliższego przeanalizowania Jego wszechwiedzy. Na przykład Mt 24,36 wskazuje na to, że Jezus nie zna daty swojego powrotu; Marek zapisuje, że Jezus podszedł do drzewa figowego spodziewając się znaleźć na nim owoce i doznał rozczarowania (Mk 11,13).

Tutaj należałoby podkreślić, że będąc na ziemi, w *ciele*, Jezus zrezygnował ze swojego prawa korzystania z Bożych atrybutów. Dobrowolnie postanowił nie używać tych przywilejów. Mógł wykorzystać swoje prawa i zejść z krzyża, ale odmówił skorzystania z tego (Mt 26,52–52). Uczynił to całkowicie dobrowolnie, wiedział bowiem, że jeśli nie podda się cierpieniu i śmierci, nie będzie w stanie wypełnić swojej odkupieńczej misji śmiercią w miejsce grzesznego człowieka. Po zakończeniu swojej misji, Jezus ponownie przyjął swoje boskie atrybuty.

Jezus objawił w Písmie Świętym, że jest *odwiecznym* Synem Bżem (J 1,1; 11,1; Mt 5,2). On istniał zawsze i będzie istniał na wieki (Jbr 1,11–12; 13,8). Te fragmenty Biblii mówią też o tym, że Jezus Chrystus *są niezmienia*. Cechy te, jak mówiliśmy wcześniej, są przymiotami Boga. Dlatego są wyraźnymi dowodami na bóstwo Jezusa Chrystusa.

6 Wyjaśnij w zeszycie, dlaczego Jezus będąc na ziemi nie korzystał ze wszystkich swoich boskich atrybutów.

7 W zeszycie wypisz *moralne i osobowe atrybuty Jezusa*. Potem porównaj je z moralnymi i osobowymi atrybutami Boga omawianymi w lekcjach 1 i 2. Jakie wnioski wyciągasz z tego porównania?

Twierdzenie Jezusa o swojej boskości

Jezus wyraźnie mówił o tym, że jest Bogiem. W przeddzień swojej śmierci zapelował do uczniów, by przyjęli te twierdzenia na podstawie Jego cudownych czynów (J 14,11). Jakże to były twierdzenia?

1. Jezus powiedział do Żydów, że On i Ojciec są jedno (J 10,30).
2. Stojąc oskarżony przed Radą Jezus ponownie ogłosił, że jest Synem Bożym (Lk 22,70–71; J 19,7).
3. Stwierdził, że zbawienie można osiągnąć tylko przez Niego (J 10,9).
4. Powiedział, że jest jedyną drogą do Ojca (J 14,6).
5. Powiedział, że nikt nie może nic uczynić, jeśli On sam go do tego nie uzdolni (J 15,5).
6. Podczas nauczania mówił o swojej preegzystencji (J 8,58; 17,5).
7. Polecił uczniom modlić się w swoim imieniu (J 16,23).
8. Wysyłając uczniów do służby, dał im moc czynienia cudów (Lk 9,1–2).

Wszystkie te stwierdzenia razem z cudami, które dokonywał Jezus, stanowią mocny dowód potwierdzający Jego prawo do mówienia o sobie, że jest Bogiem.

Określenia wskazujące na boskość Chrystusa

W Nowym Testamencie wobec Jezusa Chrystusa stosuje się określenia, które mogły być używane tylko na opisanie Boga. Natchnieni autorzy często piszą o Nim jako o *Synu Bożym*. Dwa razy głos z nieba potwierdza, że jest On Synem Bożym (Mt 3,17; 17,5). Jezus także sam określał się tym mianem (J 10,36).

Inne imię wskazujące na Jego boskość zostało przepowiedziane przez proroka Izajasza i powtórzone przez anioła rozmawiającego z Józefem (Iz 7,14; Mt 1,22–23). Dziecko będzie nazwane *Immanuel*, co znaczy „*Bóg z nami*” (Mt 1,23). Bóg przyszedł na ziemię, by przez pewien czas żyć razem z ludźmi (J 1,14).

Jan napisał, że Jezus był Słowem Boga. Nam wydaje się to dzisiejszym tytułem, ale w ówczesnych czasach filozofowie wyznawali ideę, że można zsumować przychyny i strnienia wszechświata i moc w pojęciu słowa. Dlatego Jan powiada: „*A słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas*” (J 1,14). Słowa człowieka wyrażają jego myśli. Słowa Boże jest Bożymi myślami wyrażonymi w sposób zrozumiały dla człowieka. Bóg nie odzielił się od swojego stworzenia – ale Mu się objawia. Jan stwierdza, że Słowo (Jezus) było Bogiem od wieczności (J 1,1–2).

Często w odniesieniu do Jezusa używano hebrajskiego określenia „*Mesjasz*”. W języku greckim to imię miało znaczenie „*Chryśtus*”. Inaczej można je przetłumaczyć jako „*Pomazaniec*”. Kim był dla Hebrajczyków *pomazaniec*? W ich historii, gdy Bóg powoływał kogoś do wykonania specjalnego dzieła, człowiek zostawał namaszczonej przez przywódcę religijnego, który na jego głowę wylewał oliwę. Był to symbol oddzielenia do służby. Hebrajczycy byli przyzwyczajeni do namaszczenia proroków, kapłanów i królów. Dlatego kiedy Piotr stwierdził, że Jezus jest zarówno Panem jak i Chryśtusem, jego słuchacze rozumieli, co miał na myśli (Dz 2,36). Reakcja kilku tysięcy ludzi wskazuje na to, że przyjęli Jezusa jako swojego *Mesjasza* czyli *Pomazanca*.

Jezus był także nazywany *Panem*. Czasami używano tego określenia jako tytułu grzesznościowego, ale wielokrotnie był on wyrazem uznania Jego bóstwa (Patrz: Lk 1,43; 2,11; J 20,28; Dz 16,31 i 1Kor 12,3). Ten tytuł nadawany często naszemu Panu, pochodzi z hebrajskiego zamiennika imienia *Jahwe*. W ten sposób Chryśtus - *Mesjasz* utożsamiany jest ze starotestamentowym Bogiem *Jahwe*.

8 Wypisz w zeszyte imiona nadawane Jezusowi, które wskazują na Jego bóstwo. Do każdego dołącz odpowiedni fragment biblijny.

9 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania. Bóstwo Chryśtusa wyrażało się w tym, że:

- a) przyjmował cześć od ludzi, przebaczał grzechy, wzbudzał z martwych i rościł sobie prawo do sprawowania sądu.
- b) posiadał moralne przymioty świętości i miłości.
- c) posiadał naturalne przymioty wszechmocy, wszechobecności, wszechwiedzy i wieczności.
- d) ludzie Go przyjmowali.
- e) sam o sobie twierdził, iż jest Bogiem.
- f) stosowano w odniesieniu do Niego imiona wskazujące na Jego bóstwo.

JEDNOŚĆ BÓSTWA I CZŁOWIECZENSTWA CHRYSZTUSA

W pierwszych latach istnienia Kościoła doktryna wcielania była kwestią nierozstrzygniętą. Doktryna Trójcy była mocno osadzona w Starym Testamencie, oparta na doświadczeniach towarzyszy Jezusa i znajdowała poparcie w natchnionych pismach Nowego Testamentu. Ale wiele spekulacji rodziła następująca kwestia: Jak było możliwe, że odwieczny Syn, równy Bogu Ojcu, o tej samej substancji i istocie, stał się człowiekiem, tak jak my jesteśmy ludźmi?

Niektórzy ludzie próbujący wyjaśnić wcielenie Jezusa tak podkreślali Jego człowieczeństwo, że praktycznie zaprzeczali Jego bóstwu. Inni postępowali dokładnie odwrotnie: tak podkreślali bóstwo, że prawie zaprzeczali człowieczeństwu. W końcu przywódcy pierwszego Kościoła przyjęli definicję wcielenia, która nadal jest uważana za podstawową doktrynę dotyczącą osoby Jezusa.

Charakterystyka wcielenia

Cel 4. Wybierz zdania, które przedstawiają biblijną naukę na temat wcielenia

Definicja wcielenia podana przez przywódców pierwotnego Kościoła (na soborze w Chalcedonie w 451 r.) brzmi następująco:

Nasz Pan Jezus Chrystus był prawdziwie Bogiem i prawdziwie człowiekiem, tej samej substancji z Ojcem we wszystkim w swoim bóstwie, a jednak w swoim człowieczeństwie taki jak my z wyjątkiem grzechu. Stąd Jezus znany jest w dwu naturach: boskiej i ludzkiej. Dwie natury są od siebie różne. To różnicowanie nie zostaje zniszczone przy zjednoczeniu, ale zachowane zostają wyjątkowe cechy każdej natury.

Definicja ta oczywiście nie usuwa tajemnicy wcielenia. Wręcz przeciwnie, wszyscy chrześcijanie podzielają z apostołem Pawłem rozważanie: *„Wielka jest tajemnica pobożności: ten, który objawił się w ciele...”* (1Tm 3, 16). Lepiej zrozumieły to trudne pojęcie podczas rozważania jedności ludzkiej i boskiej natury w Jezusie i znaczenie tego niezwykłego faktu.

Kiedy mówimy o *naturze ludzkiej* i *naturze boskiej* Chrystusa, odnosimy to do Jego istoty. Kiedy mówimy, że Jezus ma *boską naturę*, rozumiemy przez to, że wszystkie cechy, właściwości albo przymioty, których można użyć na opisanie Boga, odnoszą się i do Niego. Znaczy to, że Jezus jest Bogiem, a nie tylko posiada Boga podobieństwo – jest prawdziwym Bogiem.

Kiedy mówimy, że Jezus posiadał *naturę ludzką*, rozumiemy przez to, że Jezus Chrystus nie jest bogiem udającym człowieka – On jest człowiekiem. On jest nie *tylko* człowiekiem i nie *tylko* Bogiem. On jest Bogiem, który stał się ciałem i zamieszkał wśród nas (J 1, 14). Gdy stał się człowiekiem, nie przestał być Bogiem. Nie wymienił swojego bóstwa na człowieczeństwo, ale *przyjął* człowieczeństwo, to znaczy, że dodał do natury boskiej naturę ludzką. Dlatego, poprzez wcielenie jest zarówno Bogiem, jak i człowiekiem, Bogiem-człowiekiem.

Jezus jako Chrystus posiadał wszystkie właściwości należne istocie ludzkiej, w tym i cechy cielesne, fizyczne. Jednakże nie możemy powiedzieć, że na naj-

głębszym poziomie swojej istoty jest *człowiekiem*. Jest osobą *boską* z ludzką naturą. To znaczy, że nie dodał osobowości ludzkiej do swojej własnej natury, ale raczej dodał naturę ludzką do swojej osobowości. Jego boska osobowość jest tym, kim Jezus jest w swojej istocie. Jeśli Jezus nie byłby istotą boską, nie mógłby być obiektem naszej czci, dlatego że chrześcijanie powinni czcić jedynie Boga.

Tak więc widzimy, że wcielony Syn jednoczy w sobie prawdziwe bóstwo i prawdziwe człowieczeństwo. Ponieważ istnieje w Nim takie połączenie cech, możemy o Nim mówić zarówno jako o Bogu i jako o człowieku.

10 Zakreśl literę poprzedzającą PRAWDZIWĘ zdania prezentujące biblijną naukę na temat wcielenia.

- Jezus Chrystus jest Bogiem, który przyjął człowieczeństwo.
- Chrystus jest człowiekiem, który przyjął boskość.
- Ponieważ Jezus Chrystus jest Osobą boską, należy Mu oddawać cześć.
- W swojej ludzkiej naturze Jezus odczuwał głód, zmęczenie, pragnienie, doświadczył bólu i śmierci. W swojej boskiej naturze zawsze pragnął najpierw wykonywać wolę swojego Ojca, gdyż był prawdziwie Bogiem.

Przyczyny wcielenia

Nasze ograniczone możliwości nigdy nie pozwolą nam na zrozumienie, dlaczego nasz Pan stał się człowiekiem. Co sprawiło, że Syn Boży przyszedł na ziemię, aby stać się częścią upadłej rasy i doświadczyć zazdrości oraz nienawiści?

Po pierwsze, Bóg nie mógł umrzeć. Istniała konieczność złożenia nienagannej ofiary za grzech. Ponieważ ludzie byli grzesznikami, Bóg stał się ciałem, aby stać się doskonałą ofiarą i zapłacić karę za grzech (Hbr 2,9). Po drugie, przez wcielenie, Jezus objawił ludziom Ojca w Jego niezrównanej doskonałości i piękności (J 14,7–11). Po trzecie, stając się człowiekiem, nasz Pan dał nam właściwy przykład (1P 2,21–25). Przeglądając się Jego reakcjom w różnych sytuacjach, możemy się z Nim utożsamiać i rozpoznać, że celem chrześcijańskiego życia jest stać się podobnym do Chrystusa (Rz 8,29).

Jezus powiedział swoim uczniom, że posyła ich na świat tak, jak Ojciec Go posłał (J 17,18, 20,21). Ten nakaz zawiera ogłoszenie zbawienia wszystkim, którzy wierzą. Jest częścią Wielkiego Nakazu Misyjnego, aby iść na cały świat i głosić ewangelię wszelkiemu stworzeniu (Mk 16,15). Jezus stał się Bożym sposobem na zbawienie. My mamy zanieść tę nowinę ludziom.

11 Napisz 1. przed każdym zdaniem, które jest PRAWDZIWYM powodem wcielenia. Wpisz 2. przed każdym nieprawdziwym powodem

- ... a Jezus musiał przyjąć na siebie śmiertelne ciało, aby zapłacić karę za nasz grzech.
- ... b Wcielenie było konieczne, ponieważ Bóg chciał poznać, co to znaczy być grzesznym człowiekiem.
- ... c Dzięki wcieleniu dowiedzieliśmy się o ojcowskiej miłości, trosce i opiece Boga.
- ... d Wcielenie dostarczyło Chrystusowi bezpośrednich doświadczeń ludzkiej słabości, co sprawia, że może za nami wstawiać się u Ojca
- ... e Dzięki wcieleniu ludzie już nie rodzą się w grzechu, gdyż ofiara Syna Bożego w ciele uczyniła ludzi nienagannymi.

DZIEŁA CHRYSYTA

Cel 5. *Wybierz zdania, które tłumaczą, dlaczego dzieła Chrystusa są ważne dla człowieka.*

Przechodzimy teraz do dzieł Chrystusa. Kiedy mówimy o *działach*, mamy na myśli śmierć, zmartwychwstanie, wniebowstąpienie i wywyższenie Chrystusa. Będziemy rozważać te dzieła w kolejności występowania.

Śmierć

Śmierć Chrystusa różniła się od śmierci wszystkich ludzi. Jego śmierć była całkowicie dobrowolna. On sam powiedział: *"Nikt mi go [życia] nie odbiera, ale Ja kładę je z własnej woli"* (J 10,18). W chwili śmierci oddał swojego ducha (Mk 27,50). Śmierć nie została na Nim wymuszona przez Szašana albo przez żołnierzy rzymskich. Chrystus przyjął ją jako wolę Boga dla zbawienia ludzkości.

Jego śmierć była Jego dziełem w tym sensie, że przez nią zapłacił karę za nasz grzech. Karą za grzech jest oddzielenie od Boga. Tę właśnie cenę musiał zapłacić dla naszego zbawienia. Umierając na krzyżu Chrystus doświadczył tego strasznego oddzielenia. Zawołał: *"Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?"* (Mk 15,34). Przez to dzieło usmierzył Boży gniew wobec nas, spowodowany przez nasze grzechy. Chrystus pozwolił, aby sprawiedliwa kara Boża spadła na Niego. Przez złożenie tej ofiary Chrystus dokonał zadośćuczynienia za nasze grzechy, ponosząc śmierć w nasze miejsce. Zrobił to dlatego, byśmy mogli doznać przebaczenia i powrócić do stanu harmonii z Bogiem.

Przez wieki ludzie starali się odwracać gniew swoich rzekomych bogów. Jakże żalodne były ich wysiłki! Przynosili i składali krwawe ofiary, ale odchodzili nie wiedząc, czy ich ofiara została przyjęta. Aztekowie, na przykład, bardzo obawiali się swoich bogów. Składali tyle ofiar ludzkich, ile wydawało się im konieczne, ale ich hojne, drogocenne i szczerze wysiłki były zawsze daremne. Odpowiedź kapłanów była zawsze taka sama: – Bogowie żądają więcej krwi!

Biblia ukazuje nam, że nasz niebiański Ojciec prawdziwie gniewa się z powodu naszego grzechu, ale Jego gniew nie jest podobny do gniewu azteckich bóstw. Nie musimy się bać ani trwać w niepewności, co powinniśmy zrobić, aby odwrócić Jego gniew. On sam za nas to zrobił. Sam złożył ofiarę – swojego Syna. Przez swoją śmierć Jezus zapłacił karę i wszystko naprawił. W ten sposób stało się zadość Bożej sprawiedliwości. Grzech został zniszczony, kara zapłaconą, człowiek doznał przebaczenia i otrzymał dostęp do świętego Boga. Paweł wyjaśnia to w Rz 3,25–26:

„Ktorego [Chrystusa] Bóg ustanowił jako ofiarę przebłagalną przez krew jego, skuteczną przez wiarę, dla okazania sprawiedliwości swojej przez to, że w cierpliwości Bożej pobłażliwie odniósł się do przedtem popelnianych grzechów, dla okazania sprawiedliwości swojej w tej ażeniejszym czasie, aby On sam był sprawiedliwym i usprawiedliwiającym tego, który wierzy w Jezusa.”

Śmierć Chrystusa ma także zastosowanie praktyczne w naszym życiu codziennym. W liście do zbiorów w Galacji Paweł pisze: *“Z Chrystusem jestem ukrzyżowany”* (Gal 2,20). *“A ci, którzy należą do Chrystusa Jezusa, ukrzyżowali ciała swoje wraz z namiętnościami i żądźniami”* (5,24). Chodzi tu o ukrzyżowanie swojego ja, co oznacza zrezygnowanie z naszych własnych pragnień na rzecz tego, co podoba się Bogu. Ukrzyżowanie Chrystusa musi stać się naszym ukrzyżowaniem. Zbawienie, które oferuje nam Bóg, otwiera przed nami możliwość prowadzenia świętego życia – takiego które rzeczywiście podoba się Bogu. To musi się *ustowiecznić*, gdy poddajemy nasze życie panowaniu i kontroli Ducha Świętego (Rz 8,5–11).

12 Czy robisz postępy w uśmiercaniu swojej grzesznej natury? Napisz w zeszycie, co inni mogą zobaczyć w twoim życiu, co świadczy o twoim ukrzyżowaniu siebie i poważnym traktowaniu tej chrześcijańskiej powinności.

13 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania dotyczące znaczenia dzieła Chrystusa dla nas.

- a Jego śmierć zapłaciła karę za nasz grzech i uśmierzyła Boży gniew.
- b Śmierć Chrystusa została spowodowana przez zewnętrzne siły, nad którymi nie mógł zapanować; dlatego też była przypadkową.

- e. Śmierć Chrystusa przywróciła pełną społeczność między Bogiem a człowiekiem.
- d. Jego grzech zaspokoił Bożą sprawiedliwość skierowaną przeciw ludzkiemu grzechowi.
- e. Dzięki śmierci Chrystusa nie będziemy musieli odpowiadać za nasz grzech, nawet jeśli będziemy trwać w grzechu.
- f. Śmierć Chrystusa jest przykładem Bożego pragnienia ukarania ludzi za ich słabości i błędy.

Zmartwychwstanie

Dzieło naszego Pana, Jezusa Chrystusa, byłoby niepełne, a nasza wiara daremna, gdyby nie powstał znów do życia (1 Kor 15,14). Wydarzenie to zaznaczyło dopełnienie Jego dzieła na ziemi. Dlatego zmartwychwstanie Chrystusa wyróżnia chrześcijaństwo od innych religii i wierzeń. W żadnej innej religii wyznawcy nie mogą powiedzieć, że grób jej założyciela jest pusty. My, chrześcijanie nie organizujemy pielgrzymek do miejsca, gdzie nadal spoczywa Chrystus, ponieważ On nie pozostał w grobie! Wywyższamy Go jako żyjącego Zbawiciela! On pokonał śmierć! Ponieważ On żyje, my odziedziczyliśmy życie wieczne razem z Nim!

Zmartwychwstanie jest podstawą wiary chrześcijańskiej. Bez zmartwychwstania śmierć Chrystusa nie miałaby znaczenia, gdyż zmartwychwstanie potwierdziło skuteczność Jego śmierci i nadało jej wartość. Paweł tak o tym pisze: *„Został wydany za grzechy nasze i wzbudzony z martwych dla usprawiedliwienia naszego.”* (Rz 4,25).

Istnieje wiele powodów, dla których zmartwychwstanie ma dla nas wielkie znaczenie. Zwróćmy uwagę na niektóre ważniejsze skutki tego wydarzenia:

1. Zmartwychwstanie ukazuje, że śmierć Chrystusa jako ofiara za grzesznika została przyjęta. Możemy mieć pewność, że Bóg przyjął odkupieczną śmierć Chrystusa, ponieważ *„Bóg wzbudził Go z martwych”* (Dz 2,24-32; 3,15; 4,10; 5,30).
2. Zmartwychwstanie potwierdza bóstwo naszego Pana. Paweł stwierdza w Liście do Rzymian 1,14: *„Który według ducha uświęcenia został ustanowiony Synem Bożym w mocy przez zmartwychwstanie”*.
3. Dzięki swojemu zmartwychwstaniu Chrystus stał się *„naszym najwyższym kapłanem stojącym w Bożej obecności”* (Hbr 9,24). On jest naszym orędownikiem (Rz 8,34), naszym niebiańskim obrońcą (Ef 1,20-22; 1 J 2,1), naszym pośrednikiem (1 Tm 2,5). Tak więc poza tym, że przyniósł nam uwolnienie z więzów dzięki swojej śmierci, Chrystus wstawia się za nami przed tronem Łaski.

4. Zmartwychwstanie ukazuje wielką moc Bożą w zapewnieniu nam zbawienia. Możemy mieć pewność, że da nam odpowiednią moc do prowadzenia właściwego życia i skutecznej służby (por. Flp 3,10 i Flp 1,6). On ma wszelką moc.
5. Zmartwychwstanie jest naszą gwarancją, że ci, którzy umierają w Chrystusie, zostaną wzbudzeni z martwych (1 J 5,28; 6,40; Rz 8,11; 1 Kor 15,20-23; 1 Tes 4,14).

Dlatego zmartwychwstanie stało się właściwym podsumowaniem zbawczej misji Chrystusa. Zostało zaplanowane w wieczności, ale wykonano się w chwili, gdy Bóg wkroczył w ludzką egzystencję przez wcielenie. Żyjąc doskonałym życiem, Chrystus umarł jako doskonała ofiara odkupieńcza za grzesznika i zapłacił karę za jego grzech. Dzięki temu gniew Boży został usmierzony, grzesznik może pojednać się z Bogiem i może zareagować na działanie Ducha Świętego. W tym momencie dzieło Chrystusa na ziemi zostało dokonane i nadszedł czas Jego powrotu do Ojca. Jego misja została wykonana!

14 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE skutki zmartwychwstania:

- a Zmartwychwstanie przyłączyło chrześcijaństwo do kilku innych religii, których twórcy powrócili do życia.
- b Zmartwychwstanie wskazywało na przyjęcie przez Boga ofiary Chrystusa jako zadośćuczynienia za grzechy ludzi.
- c Zmartwychwstanie potwierdza bóstwo naszego Pana.
- d Przez zmartwychwstanie Chrystus stał się naszym najwyższym kapłanem, który wstawia się za nami u Boga.
- e Zmartwychwstanie gwarantuje chrześcijanom, że nigdy nie odpadną od Bożej łaski.
- f Zmartwychwstanie gwarantuje chrześcijaninowi, że ci, którzy umierają w Chrystusie, zostaną wzbudzeni z martwych przy powtórnym przyjściu Chrystusa.

Zmartwychwstanie i wywyższenie

Opis nowotestamentowy wskazuje, że po 40 dniach usługiwania po zmartwychwstaniu, Chrystus *wstąpił*, powrócił do nieba: *"Został uniesiony w górę i obłok wziął go sprzed ich oczu"* (Dz 1,9). Zmartwychwstanie i wniebowstąpienie Chrystusa są ze sobą ściśle powiązane w zwiastowaniu apostołów (Dz 2,32-35; Ef 1,20; 1P 3,21-22). Te dwa wydarzenia poprzedzają wywyższenie naszego ukrzyżowanego Pana.

Słowo *wniebowstąpienie* określa powrót Chrystusa do nieba. Słowo *wywyższenie* mówi o Jego podniesieniu na wyższy poziom. Jezus został podniesiony do

pozycji chwały i czci po prawicy Ojca. Jego wniebowstąpienie i wywyższenie mają dla nas wielkie znaczenie. Przy wywyższeniu Jezus zajął należne Mu miejsce suwerennego Pana (Dz 2,33-36; 5,31; Ef 1,19-23; Hbr 2,14-16). Jego wywyższenie przyniosło ludziom wspaniałe korzyści. Oto niektóre z nich:

1. Przebywając w niebie Jezus jest duchowo wszędzie obecny, wypełniając cały wszechświat (Ef 4,10). I dlatego stanowi idealny obiekt czci wszystkich ludzi (1 Kor 1,2).
2. Jezus rozpoczął swoją kapłańską służbę w niebie, jak to już wyjaśnialiśmy (Hbr 4,14; 5,5-10).
3. Obdarzył ludzi darami (Ef 4,8-11). Są to dary dla pojedynczych ludzi (1 Kor 12,4-11) i dla Kościoła (Ef 4,8-13).
4. Wylał Ducha Świętego na swój lud (Dz 2,33).
5. Jako wywyższony Król i Zbawiciel Jezus udziela ludziom wiary i upamiętnienia (Dz 5,31; 11,18; 2 P 1,1).
6. Nasz wywyższony Pan powrócił do nieba w swoim człowieczeństwie (uwielbionym ciele). Myśl ta podkreślona została w Liście do Hebrajczyków, gdzie autor stwierdza, iż skoro Jezus dzielił ludzkie doświadczenia, może być wiernym i miłosiernym Arcykapłanem (Hbr 2,14-18; 4,14-16). Jest to dla nas źródło pociechy i siły.

15 W zeszycie zdefiniuj pojęcia *wniebowstąpienie* i *wywyższenie*.

16 Wpisz 1 przed zdaniami, które poprawnie określają skutki dzieł Chrystusa, a 2 przed zdaniami, które są błędne:

- ...a Chrystus wypełnia wszechświat i dlatego stanowi idealny obiekt czci dla całej ludzkości.
- ...b Chrystus wykonał swoje dzieło dla ludzi i już nie angażuje się w ich duchowe życie.
- ...c Jezus rozpoczął swoją rolę Arcykapłana na rzecz Bożego ludu.
- ...d Chrystus udziela darów poszczególnym ludziom i Kościołowi jako całości.
- ...e Duch Święty został wylany na wierzących.
- ...f Śmierć Chrystusa zapłaciła karę za grzech i zaspokoili Boży gniew.
- ...g Śmierć Chrystusa przywróciła pełną społeczność między Bogiem a człowiekiem.

- ...h Ponieważ Jezus wszystko już wykonał, człowiek wierzący nie musi już rozwijać swojego duchowego życia.
- ...i Zmartwychwstanie gwarantuje wierzącym, że ci, którzy umierają w Chrystusie, powstaną z martwych.

Stwierdziliśmy, że wszystkie dzieła Chrystusa mają dla nas wielkie znaczenie. Przez swoją śmierć Chrystus zapłacił karę za nasz grzech. Jego zmartwychwstanie daje nam gwarancję wiecznego życia z Nim. Przez wniebowstąpienie i wywyższenie Jezus osiągnął należne Mu miejsce naszego suwerennego Pana. A teraz Chrystus buduje swój Kościół i troszczy się o niego, dbając o wszystko, co doprowadza nas do duchowej dojrzałości.

Pytania kontrolne

1 Które z podanych niżej dowodów na człowieczeństwo Chrystusa występują w Biblii?

- a) ludzkie ograniczenia i ludzkie imiona.
- b) przodkowie.
- c) grzeszność.
- d) wygląd i rozwój.

2 Biblijne dowody na bóstwo Chrystusa ujawniają, że:

- a) Jezus zawsze korzystał ze wszystkich swoich boskich praw.
- b) Jego zachowanie, twierdzenia i przymioty dowodzą, iż był kimś więcej niż tylko człowiekiem.
- c) dowody ograniczają się do Jego osobistych twierdzeń i świadectwa Jego przyjaciół.

3 Które z poniższych zdań najlepiej określa chrześcijańską doktrynę wcielenia? Pan Jezus Chrystus:

- a) był Bogiem udającym człowieka.
- b) posiadał naturę ludzką.
- c) posiadał naturę boską.
- d) był w pełni Bogiem i w pełni człowiekiem.

4 Pismo Święte objawia nam, że Jezus Chrystus:

- a) jest człowiekiem, który przyjął boskość.
- b) jest istotą boską, która przyjęła nasze człowieczeństwo.
- c) posiadał niektóre cechy ludzkie.
- d) posiadał niektóre cechy boskie.

5 Głównym celem wcielenia było:

- a) wykonanie Bożego planu odkupienia człowieka.
- b) zakończenie ery obowiązywania starotestamentowego Zakonu.
- c) ustanowienie dla ludzi moralnego przykładu do naśladowania.
- d) ukazanie ludziom, jak naprawdę jest Bóg.

6 Śmierć Chrystusa uważana jest za Jego dzieło, ponieważ:

- a) było zadaniem, które przyjął na siebie dobrowolnie, aby zapłacić karę za nasz grzech.
- b) wymagała wielkiego wysiłku fizycznego i związana była ze znęcaniem się.
- c) został do niej zmuszony.

7 Wcielenie było niezbędne, ponieważ:

- a) Chrystus musiał przyjąć na siebie śmiertelne ciało, aby mógł zapłacić karę za grzech.
- b) objawiło ludziom niebiańskiego Ojca.
- c) przez nie Bóg poznał głębokości grzechu i zrozumiał, co to znaczy być grzesznym człowiekiem.
- d) przez nią Chrystus dał nam doskonały przykład.

8 Praktyczne znaczenie śmierci Chrystusa wyraża się także w naszym *ukrzyżowaniu własnego ja*. Oznacza to, że ludzie należący do Chrystusa muszą:

- a) osobiście doświadczyć śmierci za własne grzechy.
- b) uśmiercić swoją grzeszną naturę, ponieważ zbawienie umożliwia prowadzenie świętego życia.
- c) uznać, że przez swoją śmierć Chrystus rozprawił się z ich grzeszną naturą i dlatego są całkowicie święci.

9 Dzieło zmartwychwstania Chrystusa jest ważne, ponieważ:

- a) potwierdzało przyjęcie przez Ojca ofiary Chrystusa jako zadośćuczynienia za grzech.
- b) potwierdzało bóstwo naszego Pana.
- c) gwarantuje, że chrześcijanin nie może odpaść od Bożej łaski.

- d) Chrystus jest teraz naszym Arcykapłanem, który wstawia się za nami przed Ojcem.
- e) daje wierzącemu gwarancję, że zostanie wzbudzony z martwych przy powtórny przyjsciu Chrystusa.

10 Wniebowstąpienie i wywyższenie naszego Pana są ważne, ponieważ:

- a) zapoczątkowały nową służbę Chrystusa: jako suwerenny Pan troszczy się o Kościół i buduje go oraz jest wszędzie obecny.
- b) zakończyły działanie Chrystusa na rzecz człowieka.
- c) zapoczątkowały prawdziwe duchowe oddawanie czci.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 9 Wszystkie zdania oprócz d) są prawdziwe.
- 1 Wszystkie odpowiedzi oprócz d są prawdziwe.
- 10 Zdania a), c) i d) są PRAWDZIWE.
- 2 Zdania a i b są PRAWDZIWE.
- 11 Zdania a, c i d są prawdziwymi powodami.
- 3 a 4. Ludzkie ograniczenia d 3. Wygląd człowieka.
b 5. Ludzkie imiona. e 2. Ludzki rozwój.
c 1. Ludzki rodowód.
- 12 Odpowiedź własna. Musimy to robić każdego dnia.
- 4 Jezus przyjmował cześć od ludzi, przebaczał grzechy, wzbudzał z martwych i otrzymał prawo sądzenia wszystkich.
- 13 Zdania a, c i d są PRAWDZIWE.

- 5 Jezus okazał swoją świętość przez to, że był bez grzechu. Swoją miłość objawiał przez pokorę, służbę i łagodność, przez bliską więź z Bogiem Ojcem i wiele innych sposobów.
- 14 Wszystkie zdania oprócz **a** i **e** są PRAWDZIWE.
- 6 Jezus postanowił poddać się ludzkim ograniczeniom, aby wypełnić swoją misję śmierci za grzesznego człowieka.
- 15 *Wniebowstąpienie* mówi o powrocie Chrystusa do nieba w uwielbionym ciele. *Wywyższenie* odnosi się do podniesienia Jezusa do pozycji chwały i czci po prawicy Ojca.
- 7 *Moralne przymioty Jezusa*: świętość i miłość. *Osobowe przymioty Jezusa*: mądrość, wszechmoc, wszechwiedza, wszechobecność i wieczność. Przy porównaniu okazuje się, że są to takie same atrybuty, jak atrybuty Boga.
- 16 Wszystkie zdania oprócz **b** i **h** są poprawne.
- 8 **a** Słowo (J 1,1). **d** Immanuel (Iz 7,14).
b Syn Boży (J 10,36). **e** Pan (Łk 2,11).
c Mesjasz, Chrystus, Pomazaniec (Dz 2,36).